

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICH CATALANISTA

Añy 5.—Núm. 205.—Diumenge 17 de Juliol de 1904

LO QUE VOLÉM

«Volém la llengua catalana ab carácter oficial y que sian catalans tots los que desempenyen càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra: volém que catalans sian los juegues y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia'ls plebs y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per mèdi de voluntaris o diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forosa presti servye tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897.)

Explicacions

Teniam ferm propòsit de no ocuparnos de la crisi per que passa'l catalanisme barceloní, y no l'hauríam pas trencat lo nostre silenci, si's requeriments dels uns y ls comentaris dels altres, no'n obliguen sin a definir la nostra actitud. Ja que no podèm callar, com era'l nostre desitj, parlarém tan clar com sempre solèm ferho, pero que may puga dir-se que és la por lo que ns fa restar quiets devant d'aquest batibull que en lo camp del nacionalisme català s'és iniciat y que ha de posar a prova lo seny y la prudència dels prestigiosos elements que en ell se mouen.

Diguèmho desseguida y sense embuts: no estem ni ab uns ni ab altres, no preconisém la formació de dretas ni esquerras, no som partidaris d'acostarnos al camp de la monarquia ni d'ingressar en las filas republicanes, no'n enlluernam las tendencias radicals o conservadoras, ja que ni dretas, ni esquerras, ni monarquias, ni republicans, ni's temperaments avensats o d'ordre, per si sols y sense cap més significació que la que dedueix el sentir literal d'éixas paraulas, po'jen resolire satisfactoriamente lo problema de l'autonomia integral de Catalunya.

Lo bé, la paraula, que al poch temps de pronunciada no deixa rastre, sinó ab l'exemple, que subsisteix y perdura sempre, hem predicat la germanor entre tots los catalans, y tan bé l'haurèm sapigut interpretar questa doctrina que, al costat nostre, compartint las tascas y las responsabilitats de la difícil misió que'n imposarem ara fará quatre anys, hi veiem acoplats, orfes de tot rezel o desconfiança y fortament lligats en lo sant amor a Catalunya, homes de totas las idejas políticas, dels més diversos estaments, de las més contraries significacions y tendencias.

Moltas són las qüestions que díntre'l catalanisme s'han suscitat d'ençà que l'agrupació nacionalista tarragonina nasqué a la vida pública, y fins ara, ab orgull y satisfacció enssem podèm proclamar, que totas las esmentadas qüestions han sigut resoltas ab criteri unànim, sense vacilacions ni dubtes, perquè tots los que venim prestant lo nostre humil concurs a l'Associació Catalanista de Tarragona y a *Lo Camp*, hem sapigut anular primer que tot, la nostra insignificant personalitat, y hem posat sempre al bé de la comunitàt y als interessos del Catalanisme, diferencies de criteri y particulars estimuls o afecions.

Aquesta unió veritable, aquesta estreta germanor que hem predicat y professat a l' hora, per què no dirlo? nos ha fet forts, nos ha fet respectables y respectats, nos ha fet comprender que, en poblacions de poch vehicul, pera que suri y s'imposi un moviment social com lo nostre, pera que hi arrelí y fructifiqui la llevor catalana, s'ha de partir d'una estreta comunio d'ideas que sols es possible quan, deixant de banda lo que pot dividirnos y prestant a las opiniós de cada hui respecte que la tolerancia y la bona educació imposan, se està disposit al treballar ab fe y entusiasme pel triomf d'una causa tan noble y santa com la de las reivindicacions catalanistas.

Enhorabona, donchs, que a Barcelona, abont l'arbre del Catalanisme es tan fort y de soca tan sapada que se prouava pera nodrir varijs branques, se fundin dretas y esquerras y's distingeixia los evolutius dels intranigents y s'anomenin uns conservadors y avessats altres... Vénen actes com la protesta per la llei del Notari, per l'implantació del servei militar obligatori, la darrera Assamblea, y altres, y la Catalunya Federal, La Lliga Regionalista y l'Unió Catala-

nista, se juntan pera fer sentir sas respectivas vèus, que sónan ab to uniforme als oïdos dels entusiastas catalans que las escoltan, ja que per igual las celebran y aplauden.

Donchs, bé: aquesta unió tranzitoria de distints elements y de diversas tendencias que's mouen en lo camp de l'autonomism català, nosaltres la fem permanent, y ab respecte mítuu y ab la deguda tolerancia, la mantenim y volém sempre mantindrela en l'Associació Catalanista de Tarragona y en son orgue que és aquest modest setmanari. Y veusauqüi la nostra actitud: veusauqüi com no estant ni ab uns ni ab altres, estem igualment lligats ab tots, perquè a tots per igual estimèm com a germans nostres que lluitan pel regoneixement de l'autonomia integral de Catalunya.

Los primers paragrafs *La Publicidad y'l Diario de Tarragona*'ls publican iguals. En los que hi trobem diferencies són en los següents:

La Publicidad

Seguirán á estos los Pellicos de *La Reixa*, llevando un hacha en una mano y en la otra la palma del martirio. En medio irá Prat de la Riba vestido de «niña de la primera comunión» coronado de espinas.

Tras de estos irán con hachas encendidas:

Una comisión del Fomento.
Los socios de «Sant Lluís».

Un representante del general Polavieja.
Otro de Paraiso.
Otro de Alba.
Otro de Maura.
Otro de D. Carlos.
Otro del Cabildo cathedral.

Otro de Planas y Ca-

sals, y la «Joventut Católica» en corporación, en peso y en bruto.

Darán escolta á Domènec les tres mil glòries mayores y menores del partido regionalista. El padre Collell irá en medio incensando á todos. En atención á la luz propia que se traen tantos ingenios, y á que luz más luces hace sombra, no habrá hachas que iluminen el paso de la falange intelectual canprosanta.

A seguida vendrá el gato.

El animalito regionalista será llevado en andas y bajo palio por el directorio del partido... por el eje, dirección de la Caixa Nacional quebrada, y junta permanente de la fábrica de hoes sin filo, cerbatanas, hondas de cañamo y demás armas libertadoras.

Sobre un artístico pedestal formado con innumerables tomos del *Diccionari electoral* irá el gato dentro de un sarcófago de hierro, coquetamente envuelto en la bandera de Santa Eulalia.

Tras del gato irán el cardenal Casañas, monseñor Cardelade, bisbe de Perpiñá, al doctor Torras y Bages, bisbe de Vich, al Capitol Catedral de Barcelona, a la Joventut Católica, y una serie de cosas que són escarni de la religió, de la fe y de las bonas costums.

Mes pera que'l lectors del *Diario de Tarragona* sapigán de quina font han culta y tan digna *entresacáis* escrits que serveix a sos pacientíssims abonats, nosaltres nos entretindrem en fer notar los paragrafs que ha variat y lo que ha suprimit.

La téssis de l'article del *Maleta Indulgencias* publicat per *La Publicidad* en l'edició de la nit del dilluns, 4 del corrent, es que'l catalanisme es mort y que cal enterrarlo, simbolizant l'hermós moviment de la reivindicació de Catalunya, en lo gat negre que alguns despreocupats tiraren a la platea del teatre del Retiro mentre se celebrava un meeting electoral catalana.

Proposa que si's pot se fassi l'enterro l'últim dia de Carnestoltes y després descriu *La Publicidad* l'acte de l'enterro, en quina descripció falta a tota classe de respectes.

Pera que nostres lectors conequin

PERIÓDICH CATALANISTA

oficial y que sian catalans tots los que desempenyen càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuir nostre dret y lleys civils sino tot quant se refereixi á la organisiació interior de nostra terra: volém que catalans sian los juegues y magistrats y que dintre de Catalunya's fallin en última instancia'ls plebs y causas: volém ser àrbitres de nostra administració, fixant ab entera llibertat las contribucions y impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir á la formació del exèrcit espanyol per mèdi de voluntaris o diners, suprimint en absolut las quintas y llevas en massa y estableint que la reserva regional forosa presti servye tan sols dintre Catalunya.» (Del manifest de la Unió Catalanista de 16 de Mars de 1897.)

ras, prestamistas, snobs, company de causa, meleudos, masclles, patriotas, almogávares y quanto torpe de nacimiento y malo perse y per accidents en Canprosa existe.

La manifestación se dirigirà por el camino más largo á la estatua de Casanova, y junto al ras de su base, Puig y Cadafalch abrirà un hoyo donde solemnemente se darà sepultura al gato. *Cada obispo* echarà una paletada de tierra sobre el felino, y en vez de cal, ó para hacer sus veces, escupirán en la fosa los redactores de *La Perdida*.

Hem subratllat las frases de *La Publicidad* que son digne company d'aquí ha modificat y suprimit en part, sens dubte convenuts de sa gravetat.

Per acabar hem de recomanarli al *Diario* que quan vulga atacar al catalanisme ho fassí cara a cara, sens recorre a textos tan infernals com lo que en lo número del diumenge es traça, y sobre tot deixis de comedias publicant en un mateix número articles de *La Publicidad* y del *Boletín Oficial Eclesiástico*, perquè això no ho salva ni l'ésser membre del *Congres Marian International*, en quina illista de socis y participants transcrita lo diumenge del *Boletín Oficial Eclesiástico* hi figuren lo propietari de fet del *Diario* y altres amichs del confrare, que per avuy no volém citar per consideració.

CAMBIS DE NOYS

Fa ja una vintena d'anys que's vé parlant de las avantatjas de cambis interfamiliares de noys y d'allavors ensa gent eminent ha posat en práctica l'idea.

Un pare de familia, de fortuna modesta, desitja que un fill seu adquiixi un coneixement exacte d'una llengua extranjera, l'alemana, per exemple, podent disposar dels tres mesos de vacacions. Una dificultat y un inconvenient tot seguit se li presentan. La dificultat està en descubrir, en un país desconegut, una familia honorable a qui confiar en completa seguretat lo noi que s'ex-patria momentaniament; l'inconvenient, consisteix, si no s'es rich, en tindre que costear los gastos, sempre crescuts, de la permanencia del noi a l'extranger.

Suposem que hi hagi un pare de familia alema que desitji, ell també, enviar lo seu fill fòra assegurantli bonas llissôns de francès a bons preus. Lo tracte queda prompte llest y las dues familias, després d'una reciprocitat informació, fan un canvi de fills per dos o tres mesos y cadascú d'ells ocupa la plassa que l'altre ha deixat.

La Sociedad colocarà aquest any, com l'any passat, fòrs noys y noyas.

Los pochs recursos de que disposa no li permeten d'estendres massa y li passa que gastant més diners que no ne reb, té mitja por d'ésser coneguda massa aviat y d'ésser solicitada per més gent que ella ne pot servir.

Convindria donc que tots aquells a qui interessa aquesta obra li portessin quelcom més que'l seu concurs moral. Però fassin o no fassin, l'idea fa sa via y ben segur que farà y bé, lo seu camí.

(*Del Figaro*)

De Re Agrícola

Lo que va de ayer a hoy. Y és ben veritat, quan apliquem aquest adagio a las cosas d'agricultura.

Las vinyas que, fa anys enrera eran las plantas que menys mals de cap donavan, bastant pera obtindre resultats extraordinaris, fer, únicament veurer que's conreyaven y pera sa plantació fer, senzillament; un mal forat a terra, ficantli qualsevol mena de redolla, s'anaren ja rebelant pels encontros de l'any 50 del passat segle. Ab l'aparició del ditxós *Oidium Tuckery*, comensà ja la desastrosa sèrie d'assots que han anat castigant fortament tan estès cultiu,

fent d'un ram principalissim de la agricultura forsa remunerador, una de las creus més grossas ab que las infinitament petitas potestats criptogámicas han volgut condecorar a la trista pagesia.

A la presentació del terrible *oidium* que avuy dia se combat ab la major facilitat, si bé necessita forsa cuidado y forsa gastos, segui la desaparició

d'immensos vinyats que no pogueren ésser defensats de moment; uns per desconeixer los mèdis de combàtrel, altres per tossuneria propia del pàges. Poch a poc cep nous s'anaren plantant en lloc dels destruïts y las vinyas, gracies al sofre, pogueren continuar proporcionant raims abundó si bé ja no ab la senzillesa d'abans y ab la quantitat d'èpocas anteriors. Fou ja necessari procedir a millorar los conreus y posar lo major nombre possible de carretades de fems; en una paraula, a portarhi més atenció y a gastarhi forsa més diners.

Vint o vint y cinc anys després, segona aparició d'una nova malaltia, més formidable aquesta que totes las demés y que amenassava acabar ab tots los céspedes existents, com efectivament ho ha fet y encara avuy segueix consumant sa obra destructora. La Filoxera vostatrix s'encaixa aquesta vegada de fer les delicies del gènere humà. Importada d'Amèrica als invernaderes que la gent de tropa poseix als voltants de París y Londres, s'anà propagant arreu ab una regularitat asombrosa, prodint per tots los mateixos efectes de ruina y dessolació.

Altra vegada moriren los vinyats que s'havien tot just acabat de planter en molts indrets y nous céps, forasters tots ells vingueren a substituir als desapareguts, y com un mal no va may sol, junt ab la filoxera, com fúnebre y macabri seguiri, anticipantse uns, venint darrera's altres, infinitat de malalties criptogàmicas s'anaren presentant, donant no poch que fer als sabis y als rutinaris. Uns mals han trobat remey, altres l'esperan encara y qui sab si may ne tindran.

Una de les malalties que més fastidi causan als pobres pígesos, és se'n disputa de cap mena la que se anomena Clorosis, malaltia que ben aviat se dóna a coneixer per la grogor que ben prompte s'apodera de totes les fullas.

Es la clorosis més que una malaltia un síntoma que caracterisa sempre un mal estat de la planta, una vegetació defectuosa que impideix que aquesta pugui complir bé les funcions fisiològiques y, en sa conseqüència, fa que no estiga en estat hábil de portar a felis terme sa desitjada cullita. Pot obrir a una gran varietat de causes determinants: terra dolenta, excess de secada o de humitat, falta de ferro, xances al peu de la planta, massa calcaria en lo sol o en lo subsol, etc.

No és sempre cosa fàcil lo poguer mantenir en estat ben verdós tot lofullam d'una planta, que és lo color que dóna més seguretat al pàges per lo que's relaciona ab la salut dels vegetals. Pereras, atmetillers y pressegaires acostuman molt a tornar-se grochs quan empeltats sobre peus diferents se plantan en llocs que's regan massa o massa poc, si aquells peus són o no aficionats a l'aigua. La vinya avuy se veu molt exposada a ferse groga a conseqüència de lo poch aimants que són los peus americans a les terras calcàries.

Naturalment que de l'observació de les causes probables que poden ocasionar la clorosis que's presenta, n'han de vindre els tractaments pera combàtrela. Lo tractament més corrent és lo sulfat de ferro al 1 per 100, que té l'avantatja d'ésser d'accio immediata, y si una de les causes originàries és provinent de la falta de sahó, dit està que l'aigua ja per si sola constituirà una medicina de primer ordre y'l ferro un altre medicament probat. De quinze a vint litres per cep bastarán a la concentració de 1 per 100 indicada ja anteriorment.

Aquesta virtut terapèutica del ferro se pot utilitzar d'altra manera encara més senzilla, sense portar lo transport car y amohinós de tantas cargas d'aigua. Ab los mateixos pulverisadors que serveixen per estendre lo sulfat de coure destinat a combatre lo mildew, se mullan ben bé les fullas ab una lleugera solució de sulfat de ferro de mitj kilo per cent litres d'aigua. Aquest tractament se deu repetir fins a la completa desaparició de la clorosis. Sembla que'l resultat buscat ab aitals pulverisacions s'obté encara més prompte combinant aquest tractament ab una distinta aplicació del mateix sulfat de ferro.

Se repoda'l cep malalt treyent'l trossos de redolla vells que hi havían quedat, que en uns pobles ne diuen nassos, en altres pistolas, en altres unglas, etc., etc., y al demunt mateix d'aquest tall fet novament se cobreix bé ab un pinzell, ab una solució de sulfat de ferro al 20 per 100, cuidant de que'l such no corri perquè podria cremar les parts verdes o tendres.

Aquesta doble aplicació del mateix remey és generalment suficient pera que's t'finin altra vegada verdes les

vinyas atacadas de clorosis. Si en aquestes encara quedessin céps rebels a n'aquest sistema curatiu, fòra qüestió ja de ferhi entrar dins de la planta'l sulfat de ferro aplicant pinzellades d'aquesta concentració al 20 per 100 sobre talls vius fets expressament o tallant les redollas a tres o quatre fullas dels raims, pintant bé y ab cuidado la secció viva dels serments. Aquests últims, remeys heròichs, poden comprometre la vida del cep y no deuen aplicar-se més que en los casos desesperats.

Com que estèm en lo temps en que s'acostuma a presentar la clorosis y moltes vegades en modo tan alarmand que fins arriba a fer perdre la cullita, he creut pertinent tractarne avuy d'aquest assumpte d'un interès tan capdal; aleginti de ma propia cullita que lo que en aquest article y en tots los demés que han vingut y vindrà, se recomana, no és de ma invenció, sinó procedent dels mellors tractats y de les mellors revistas que sobre'l ram se publican.

Vull ferla aquesta aclaració perquè no falta mai gentela que's poden o volen pensar que'l que aquests articles va publicant se pensi revestir de un caracter sabut y pedantesch que està molt lluny de pretendre.

Vostre sempre,

LADIFER.

KRÜGER

Ha mort l'ex-president de la República del Transvaal.

Quan en Krüger al bò de la guerra entre les Repúblicas Sudaficanas y l'Inglaterra, vingué a Europa, buscant en los sentiments dels pederosos una engruna de justícia que mantingués la llibertat y l'indipèndencia d'aquelles terras, Lo Camp lo salvadá y! Catalanismus li feu avinent las simpaties que li inspirava, endressantli un patriòtic y sentit Missatge.

Era ell la vera representació de aquell heròich poble boer que en los moderns temps de positivisme tant alt sapigué posar lo nom de sa nacionalitat y tan cara vengué sa independència. Com aquell poble lluità fins que no pogué més, sense que'l fessin defallir los desenganyos que en son romiatge per Europa anà recullint.

En Krüger, no volgué tornar a veure a son poble y ha volgut morir lluny de sa patria estimada la subjecta pera y per molt temps al jou y a l'explotació del vencedor. En Krüger ha volgut morir al cor de la vella Europa, segurament pera recordarli que'l pervindre no deixará sense'l correspondent y merescut càstich tants crims com s'han comès al destruir patrias y enfonsar nacionalitats solzament pera honra y glòria dels Estats més poderosos.

Descansi en pau l'honorável Krüger.

VARIETATS

En sèrio

Que tenim més governs, seria ridicol perdre'l temps en volguerho demostrar; però que'l governadors y alcaldes que tan poc tenen que fer, consentin que passi a Tarragona lo que no passaria en cap més poble d'Europa; això ja's podria dubtar y serà precis véurelo per crèurelo.

Fa molts anys que Tarragona mimava de població, molts anys també que's queixa y gemega perquè'l poble no pot pagar los consums que'l govern li senyala, però'l paga; y no sols los paga sinó que l'Ajuntament que podria salvarnos, no affuixa, no, sinó que estreny, y qui té fret que tremoli: deu pensar que lo mellor és a un penjar donarli corda ja que'l penjar no's recorda que si'l penjar és perquè... és un tonto.

L'Ajuntament se'n va mitj rentar las mans en la qüestió de consums, donantlos als grémis que van fracassar; no vull saber detalls, però crech que va ser perquè encara que'l grémis haguessin sigut àngels, haurien fracassat, per allò de

a la bassa de Forès hi cantava una calandria: al poble que no té res, de què li farás demanda?

Estrenyen uns y altres, van obrir la pòrta a l'emigració y la van tançar als forasters; no sé si d'això se'n va enterar lo Sr. Alcalde y si'ss gobernadors ne darian compte al govern de Madrid, però no ho crech, perquè últimament lo gobern nos va engegar en consums una embestida

més forta encara, y l'Ajuntament no se'n va volgut encarregar de la recaudació, però se'n va aprofitar, y per no ser menys que'l govern, nos volgué cobrar lo cent per cent.

Lo «Centre Industrial», las entitats totas de Tarragona, instaven un dia y un altre al govern perquè'n tractés mello, però'l govern pensaria: ja n'hi ha hagut d'altres que han demanat com vosaltres y se'ls hem escoltat, perquè deyan que no podian pagar y ho demostravan no pagant; però vosaltres tarragonins quèdi que no podèu pagar y paguerà... no som tan tontos: el moviment se demuestra andando; paguerà senyal que podèu pagar; augment al canto y punto en boca; ja vindrà un arrendatari ab carrabinas y qui tingui pà sech que's fassi sopas.

Y realment v'el arrendatari y'n apreta d'allò més, y'l poble murmurà, gemega, se belluga, se conmou, se subleva y ho tira tot al batabán; tot aquell poble que inconscient, uns per por als menjacapellans, uns altres per por als monàrquics (tan menjacapellans com los altres), havia votat l'Ajuntament, junt ab lo poble conscient y... (no ho vull dir) que no havia votat a ningú, tots com un sol home demanar la dimissió a l'Ajuntament que promet presentarla, que assegura haverla presentat y que això calma l'exaltació popular per dar temps a la guardia civil per fer tot lo demés propi de semblants casos.

Això segueixen las coses; l'Ajuntament dalt; lo poble fuig de la fam, los richs, per no pagar pels pobres com és natural, veuen buidar las seves fincas urbanas que buidas no rentan res y empobreixen als amos, y Tarragona queda feta una gabia gran sense auciós, perquè la porta de fugir està oberta y la d'entrada tancada y barrada.

Al mitj d'aquest desastre un consol nos queda als richs, mitjans y pobres que encara tenim la dissot de viure aquí; que la ciutat és sana, dich mal, seria sana; y he dit mal dient que ho és, perquè ja permeten los senyors Alcalde y Gobernador que sigui pestilenta; això nos queda l'esperança de que ans de morir de fam, podem morir del tifus o d'una altra infeció qualsevol.

L'any passat vam tenir tifus y unas febres que uns metges ne deyan febres infeccives, altres de Barcelona, de Tarragona, de Malta, y què sé jo quàn tales coses més. No sé si'ss metjes se posarien d'acort per batejarlas ab deguda forma, però si que sé que las ditzoses febres duravén molts mesos y que'l pobre malalt afribaya extenuat y la família aburrida y sense un ral; però com que al món no's pertres, lo que'l malalt perdia, ho guanyavan l'apotecari y'l metge: total pata.

Deyan també alguns galenos que aquells febres eran degudas al mal acert d'obrir rasas pels carrers en plè estiu, estranyantse molt que las autoritats ho consultessin las juntas de sanitat sobre'l particular. Com cap Gobernador ni Alcalde devia tenir la dissot d'arreplegarne d'aquelles febres, enguany consenten sense precaució de cap mena que en Juny y Juliol neteguin la cloaca més bruta y perillosa de Tarragona, causant víctimes del tifus als treballadors que tal vegada per no morir de fam van allí a morir de malaltia (diuen que n'ha mort un en lo carrer de Carnicerías velles y que n'hi ha un de malalt a l'hospital); però deurian tenir present que aquestes malalties fan com aquella poma podrida dintre de un cove plè de pomes bonas, que si no's treuen se podreixen totes; donchs que obrin l'ull, perquè'l gravat, rascat y tenir tifus tot és començar.

De segur que dirán que si Maura, lo savi més savi d'Espanya desfà la llei de Sanitat, faltant a la llei per mitj d'un decret, y treu las juntas municipals de Sanitat de las capitals de província d'una plomada, senyal que no servian per res y que no cal consultar las juntas de Sanitat provincials ilegalment constituïdas, perquè deurán servir tan poc com aquelles a jutjar per l'estat estrany y ridicol en que funciona alguna que jo sé. Pensarán molt bé si així pensan, però'l poble de Tarragona farà molt bé de tenir memoria lo dia de las eleccions municipals, per fer una escromada cap a fòra de lo que no serveix, y votar homes que no vagin al municipi a fer política ni a remoure's sentiments religiosos, sinó economies y bona administració.

FUET.

Estrenyen uns y altres, van obrir la pòrta a l'emigració y la van tançar als forasters; no sé si d'això se'n va enterar lo Sr. Alcalde y si'ss gobernadors ne darian compte al govern de Madrid, però no ho crech, perquè últimament lo gobern nos va engegar en consums una embestida

més forta encara, y l'Ajuntament no se'n va volgut encarregar de la recaudació, però se'n va aprofitar, y per no ser menys que'l govern, nos volgué cobrar lo cent per cent.

Los partidaris d'en Maura lo posan pels nívols, per la seva gran habilitat, resolvient la qüestió dels suplicatòris en una forma que seria tan habitual com vulguin, però que no deixa gaire ben sentada la serietat d'un home que després d'amenaçar passar tot a sanch y a foch corre un velo sobre el pasado... oferint una fórmula para en adelante, que ja veurán com no curará de res y seguirà com fins ara.

Dels diputats republicans no'n parlen. Han fet un paper dels més desairats, creyent, ignocents! que anava de sèrie lo processarlos y enviarlos a la garjola. Si tan revolucionaris són, què més podian desitjar! Maura's hi oferí una magnífica ocasió de fer l'hèroe, sense risc de cap mena, puig la cosa no hauria passat d'amenaçar, y no solzament la desaprofitaren, sinó que feren tot lo possible pera quedar malament, procurant de passada a n'en Maura un nou triomf parlamentari.

Ab lo qual queda sobradament demonstrat lo que venim dient fa temps: que'l republicans ab las seves exageracions y falta de sentit polítich no fan més que arrelar y consolidar l'actual règim, reventant tota possibilitat d'un canvi favorable a las seves idees.

Y aquesta enfonzada definitiva de l'ideal republicà, podrà ben bé agrairla als Lerroux, Lletgets y companyia.

Notas

No vol plourer. De tant en tant nuvolots foscos y prenyals de trons y llamps apareixen per l'horitzó y després de moltes amenassas se'n tornan per allà ahont han vingut.

Aquest diable de-nívols s'han tornat uns politichs de primer orde. Tot són promeses y més promeses y d'aigua no'n cau. Semblan l'arrendatari dels consums, en Guijarro, que sempre diu que vol fer felis a Tarragona, y efectivament, no més tractava de ferse felis ell mateix, procurant veure si podía ingressar dins sa caixa insaciabile la friolera de cinc o sis mil cargas més de ví a l'any.

Quina sed y sobre tot quin cub o quinas tinis!

No'l tenen present aquell verset de Cervantes?

Oh! aquej Ajuntament de Valencia; las tarjetas postals, la contrata A, la contrata B, etz.

Oh! l'Ajuntament de Barcelona; lo senyor Zurdo, lo senyor Derecho, lo senyor Cojo, etz, etz.

Oh! los suplicatòris, tots los diputats a la garjola y'l primer de tots aquell que tenia tanta gana, lo dels 800.000 pins.

Ja ho han vist lo que ha passat. No res. S'ha fet una colla de discursos, fins n'hi ha hagut en que'l ha dit jauria, los ha tractat de gossos, etzétera.

Lo tremendo Maura ha fet com lo valentón d'en Cervantes:

Cataló el chapeo, requirió la espada, Miró al solstacio, fuése y no hubo nada.

Lleigeixo y m'esparvero:

«Madrit, 15, 2'26 matí.

A ultima hora s'ha promogut un fenomenal escàndol ab motiu de tocar una murga la «Marxa de Cádiz».

Un grup dels que hi havia l'escriptor Moriones, ha compensat a protestar ab forts xiulets, mentres altres aplaudíen, produintse un tumulto que ha durat llarga estona. Per últim ha comparegut la policia apaibagant los ànims y tot ha quedat tranquil. S'han fet dues detencions.

Verge Santíssima! A Madrit han xiulat la «Marxa de Cádiz»!!! Y, donchs, tot allò de fer un monument al Cid, com queda?

Vaja, aquests madrilenys se veu que quan arriba l'estiu perden lo seny. L'un dia aplaudeen a n'en Borrás, l'altre xiulen la «Marxa de Cádiz».... Volste jugar que d'aquí poc temps donan viscas a Catalunya y proclaman las Bases de Manresa...

Ara si que veig que'l centralisme està de baixa.

“El Pésimo”

—¿Dónde está el alma?—preguntava un dia cert mestre molt barbut y malcarat, reflexantse en sa cara l'ironia d'home barrut, mofeta y renegat.

Lo deixeble dubtava, car temia dir segons què per ésser reprobat, puig los companys que'l professor tenia per ell semblavan tindrel cor robat.

—¿Dónde está el alma?—Resposta cercant prou agradosa al mestre no trobava.

—Respondal... Su examen trae mal cariz! Breus frases digué'l noy boy murmurant

—Mall... Ya dije una vez que, si buscaba, verà la figura en el horizonte.

Tan cínica paraula pronunciada deixaren al noy trist y compungit, puig creure no's podia que endevadas, sentencias tan bestiales s'haguessin dit.

—Que es el alma? Que es Dios?... Són preguntas il·lusions a un nen més axerit:

Xacolates POBLET, de Tarragona

Aquesta antiga fàbrica clients hi trovaran surtit de Lo dipòsit està instalat

per complaure a sa nombrosa parroquia de Barcelona, ha establert en aquella ciutat un dipòsit, ahont los totas las classes que fabrica la casa **Poblet** y als mateixos preus que aquí. en lo Colmado **Pelayo**, Rambla de Canaletas. 9, Barcelona.

terra y que tornarà a la terra. Mes l'esperit ningú pot dir d'ahont vè, ni ahont vā. Reglas, dictats, lleys, costums, tot quant se posa a l'alçans de l'intel·ligència té's seu límits; y l'esperit es immens. ¿Com ho aparellarem, donchs?

Tingas en compte que parlo de la critica formal, sèria y entenimentada, a la que tant sols se li pot tirar encara sa obstinació de mantindres en un pùnt de vista fals. D'aquella critica que no s'atura gaire a mesurar lo propi pensament. De's que portats per la bona fè, al fersen càrrec de la falta d'entusiasme que's nota per tot arreu, predican que's fassí un art comprensible a les multituds.... sense que se'n donguin compte que l'art es precisament art y res més: que no es això, ni es allò; que es art y mai descondeix a rastrejar per la terra. Y es endevadas que se li allunyí la llum; com ho es també l'aproparli, perquè es claror en sa esencia. Aquells que per una miopia espiritual se'ls fa invisible, (escolti qui tinga orelles, senyors canonges negociants d'obres d'art), y aquells que s'hi enllueran, no han de fer pas altra cosa que curarse de la malaltia que's fa ineptes per la percepció. Entenguis que, lo que precisa, ans que tot, es educarlas les multituds, y, educadas, l'entusiasme se'ls darà de més a més.

Parlo, deya, de la critica formal. No parlo pas d'aquella altra, mancada de les nocions més precises; ni d'aque la, afiliada a determinada escola, que troba bò lo que presenta l'adèpte y dolent tot lo dels altres. Com no parlo de la critica de presa, reventadora de tot y de tothom per sistema, de quinas dents desvergonyidament pecadoras i llurounoses, Senyor!

QUIQUET.

NOVAS

Excusió a Santas Creus

Es gran l'entusiasme que hi ha entre els catalanistes d'aquesta ciutat per assistir a l'excusió organitzada a l'historich monestir y que, com ja diquerem, tindrà lloc lo diumenge y dilluns vinents.

També tenim notícies de que'ns acompanyaran bon nombre d'amichs de Valls y altres pobles, desitjósos de concorre a l'aplech catalanista.

Reproduim les indicacions que donarem ja lo passat diumenge ab alguna petita variant d'hora de tren.

Dia 24 Juliol.—Sortida de Tarragona. Tren 5'30 matí. Arribada a Valls, 8'25 matí; a Valls hi haurà carruajes preparats que condurran als excursionistes a Pla de Cabra, ahont se dioará. Per la tarde meeting de propaganda al Pla. Cap al tart, sortida per Santas Creus.

Dia 25.—Sortida de Santas Creus a les tres de la tarda pera Valls, ahont se podrà pendre lo tren de les 5'59 y arribar a Tarragona a les 8'29 de la nit.

Preguem a tots los amichs que desitin pendrir part en l'excusió, se serveixin passar a inscriures, durant tot avuy y demà a fi de poguer escriure als organisadors del mitin al Pla.

Sabèm que's fixaran als pobles dels entornos cartells anunciadors d'aquesta patriòtica festa.

Endevant donchs y fòra peresa que'l temps convida a anar a cercar una mica de fresca, donant aixís sempre esplay al còs y a l'ànima.

L'Orfeó tarragoní del Centre Català està ensenyant ab veritable cariny la magnifica producció del mestre Nicolau, sobre lletra de l'inmortal Verdaguér, *La mort de l'escolà*, per cantarla en lo pròxim concert que dongui al Centre y que es probable siguirà vinent diumenge, vigília de Sant Jaume.

Moltas altres són las pessas musicals que té en estudi l'Orfeó, totes elles d'un bon aire català y entre aquestas una de nova ab música del jove director de l'esmentat Orfeó, se-

nyor Sentis y lletra d'un estimat company nostre.

Molt nos plau l'ànim y amor ab que ha emprès l'«Orfeó tarragoní» l'estudi de la música catalana, desitjant de tot cor que no desmayin en sa lloab'e empresa's simpàtichs orfeonistas, fins arribar a la meta de sos afanys artístichs.

Avant sempre!

Ahir va fer vuit dias foren sorpresos dos individus que sembla que's dedicavan a entrar articles de consum.

Pera portar a cap aital acte de valor foren necessaris tota una brigada de *consumeros* armats de *punta en blanc*. Com que en casos com aquest no s'hi han trobat gaires vegadas, puig segons se diu, aquest Tarragona és una gabia que, la gent d'en Guijarro encara no n'han sabut tan car totas las portas, que semblan anar-se multiplicant com més provan de tapiarlas, és clar que'ls va passar lo de los *chicos con zapatos nuevos*. Ven tractar de fer la pau, com se diu vulgarment, volguent fer pagar als dòs representants dels innumerables introductors las culpas de tots y pot ser més aviat las sevas propias.

Las garrotjas y *bonas* paraules menudejaren més del necessari, y dos tarragonins ne surtien ben mal parats de les grapas d'aquests simpàtichs representants de l'asquerós monopoli. Lo més grave fou que'ls que donavan l'exemple de tan mals tractaments, eran los quefes, fins al punt que un d'ells tractava d'escomètrels gavinet en mà.

Bona manera de donar llum!

Avuy s'obra l'exposició de Treballs manuals que han organitzat los mestres d'aquesta província.

Es realment extraordinari lo nombre tan variat d'objectes exposats. Hi ha escoles que's distingeixen en gran manera. Cosas hi ha que casi entrany ja dins lo domini de l'art superior, puig que s'hi veuen bones col·leccions d'objectes de fach, tractats ab una decisió y coneixements que sorprenen.

Tindràm ocasió d'ocuparnosen ab detenció, que la cosa de vritat s'ho mereix.

Per avuy tant sols nos complayèm en endressar a tots los mestres la nostra més coral felicitació. Així es com se fa patria.

Hi ha que fer observar que'l mérit de l'exposició es doblement notable, puig es la primera que d'aquesta classe s'ha celebrat a Espanya.

Ben grat nos és d'apuntar aquesta circumstancia, que tan alt bé a posar lo nom de Tarragona, que tantas y tantas vegadas s'empenyan en ridiculizar sos fills y los que no'n són fills.

—Convalecencias.—Ovi Lecitina Giol.

Nostre particular amich D. Ramón Abelló, de Valls ha sigut molt felicitat per quantas persones han pogut admirar lo plano geomètrich de Valls y son terme qual treball li fou confiat per l'Ajuntament d'aquella ciutat.

Rebi la nostre més coral felicitació,

Ha visitat n'stra Redacció una nova revista popular catòlic-regionalista nomenada la *Crem de Catalunya*.

Ab molt de gust establem lo cambi, desitjantli forsa anys de vida.

Havent mort D. Pere Aragón, Optich que desde molts anys venia dedicantse en aquest negoci, la *Viuenda y Fills* de dit Sr. participan a sa nombrosa clientela que seguirán servintlos com fins ara.

Comte de Rius 10, 2.º 2.

—Pernils gallegos Sobressadas de Mallorca. Sixto Villalba, San Miquel, 23.

Varis joves tenen l'idea de que un dels números del programa de festas siga un Certamen literari.

No'n sembla mal, encara que l'època dels certàmens pot dirse ha passat y que lo molt que s'han prodigat los hi ha fet perdre importància; mes de ferse deu ésser ab la base de gastar en aquesta festa lo que siga necessari. Pensar que un Certamen pot vindre a costar 150 o 200 pessetas, es viure molt lluny de la realitat.

Suposant que'ls premis no costin cap diner ni'l local tampoch, los dèmés gastos com són adorno del teatre, dinar oficial als escriptors llorèjuts y altres, pujan a una cantitat respectable, puig es precis tenir en compte que a Tarragona no pot celebrar-se un Certamen com los que's fan a La Garriga, Hostalrich o Sant Hilari.

Abans de tota altra gestió, recomanem a la Comissió organitzadora que's preocupe de dues coses: cost de la festa y medis de satisfer los gastos, poguente assessorar molt bé a l'Ateneu, ahont per experiència saben lo que costa un certamen, y després de l'elecció de jurat, puig aquest dèu ésser d'atura suficient a inspirar confiança als escriptors que hi vulgan prendre part.

Conti la Comissió organitzadora ab tot nostre apoyo i, com diem, tracta de ferse alguna cosa en serio, puig si no's té molt cuidado, podrà ésser que sessim una imitació dels Jocs Florals de Canprosa y això ho sentiriam per los entusiastas joves que patrocinan lo Certamen y per lo bon nom de Tarragona.

Nostre distingit amich D. Joseph Massó ha sigut licenciat en Dret. Nostre coral enhorabona.

—Orfebreria religiosa y ornamentals d'Iglesia.—J. CABALLÉ GENECHÉ.

Es de desitjar que'ls municipals de punt fassin de manera que's compleixin las ordenances municipals. En plena tarda y en los carrers més cèntrics s'està fent dissipat en varis pisos y las *menegildas*, escomba en mà, van tirant la brossa al carrer, omplint de pols y de tota mena d'artefactes als pacífichs viandants, de la mateixa manera que si visquessim a Almodor o Castellvell.

Sembla que serán aplassades fins al mes de Setembre las firas y festas que's projectaven per Sant Magí.

Si's vol fer alguna cosa de profit y ab la serietat deguda, cal temps suficient y no venir ab pressas d'última hora, que sempre donan més resultats.

D'ara a Santa Tecla no'n sobra pas gens de temps, y si'ls treballs s'abandonan y las coses no's fan ab la deuda preparació per farsa han de resultar malament.

Havèm vist ab gust que la brigada municipal procedia a la neteja d'alguns carrers cèntrics que com lo de l'Hospital feyan llàstima de veure.

Per lo que's veu aquí a Tarragona si no hi ha professionals no hi ha qui escombra ni qui's cudi de policia urbana.

En vista d'això, recomanem als veïns del carrer del Lleó, Mar, etz, etz; que organisin com més aviat mellar alguna festa de barri o quelcom per l'estil, fent per manera que no hi falti una professionala, sinó no'n haurà de cuits. Continuarà tranguant la pols com fins ara y quan aquesta haurà cobert las aceras ja'n parlaràrem.

—Camisas y corbata alta novetat. Camiseria de Pau Brí, comte de Rius, 20.

Ha visitat nostra redacció lo número primer d'un nou setmanari autonomista anomenat *L'Esquerra*.

Vé a defendre ab valentia's ideals catalanistas.

No cal dirlo què li desitjèm forsa anys de vida rica y plena.

Los treballs de neteja de la claverera del Port continuaran. Ja fa dies indicarem la conveniència de que no'n reduissin únicament a treurer la runa que, com se pot veure per lo considerable número de carretas que se'n van trayent, devia obrir gairebé per complert tota sa secció.

Creyem que és altament convenient que's procuri la manera de que no torni a passar lo mateix y ara que s'hi és posat no fóra per demés lo gasterí ciment en sas parets pera que l'aigua no's tornés a filtrar per tot arreu com succeeix ara.

—Neurastenia.—Neurastenia Sugrañes.

Se diu que en competencia ab l'exposició de treballs manuals, se tracta per algun districte universitari d'organisar-ne una a l'objecte d'exposar la grandiosa cantitat de carabassas repartidas com a premis en los últims exàmens.

Nosaltres may l'aplaudírem aquesta idea, perquè les comparacions sempre són odiosas.

Molt lluïda fou la professió que ahir sortí, com tots los anys, de l'Iglésia dels Carmelites.

L'esta ja la professió de bona hora, com de costüm, la Rambla de Sant Joan s'omplen d'hermosas nenes que anaven seguint bufant ben fort las distingidas mamás que també cercavan, encara que inútilment, una mica d'aire fresch pera sos pulmons, que ab tan poca consideració tracta lo mal anomenat *Rubicundo Apolo*.

Cansat de probar específichs sensse cap resultat, l'únich que m'ha fet surtir espesíssim cabell a la calva més gran que'l meu cap tenia, és lo vegetal *«Azgar»* del perruquer CASALS.

TIP. DE FRANCESC SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

Cervesa

de primera qualitat, se serveix a preus reduïts en l'acreditat establecimiento

LA BATERIA

Rambla St. Joan, núm. 39

Gran assortit de vins y licors de totes classes, marcas de primera y preus econòmichs.

LA ACTIVA

Servei diari d'encarrechs de Tarragona a Barcelona y viceversa

DE

BOXÓ Y FORCADA

Direcció Central a Tarragona: Carrer de l'Unió, 7 (fins las 4 de la matinada) y carrer de la Nau, 9, fuster.

A Barcelona: Portaferrisa, 23, porteria y carrer d'Urgell, 25, baixos.

 SVENSKA LLOYD

LÍNEA DE VAPORS DE LLOYD SUECH DE GOTHEMBURG

SERVEI BI-MENSUAL ENTRE TARRAGONA ILS PORTS ESCANDINAVS

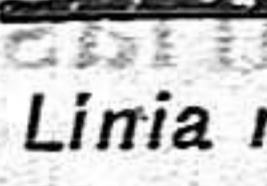
Lo bonich vapor suech **Italia**, sortirà lo dia 20 Juliol, admeter càrrega per Marsella, Gotemburg, Copenhagen, Estocolm, Cristiani, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrkping, Gefle, Sundsvall Stettin, Danzig, Koenigsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia, Noruega, Dinamarca, Alemania y Russia.

Lo despatxa son agents Srs. Boada germans.

Sortirà d'aquest port lo dia 21 de Juliol

lo vapor **Cabo Ortegal**, son capitán Ricardo Rodondo, admeter càrrega y passatgers pera's citats ports.

Lo despatxa son consignatari D. Marián Pérez.

 Ibarra y C. de Sevilla

Línia regular de grans vapors

Per Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Sevilla, Cádiz, Huelva, Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rivadeo, Gijón, Santander, Bilbao, Pasajes, San Sebastián, Bayonne, Bordeaus, Nantes, Dun-Kerque, Havre y París.

Sortirà d'aquest port lo dia 21 de Juliol

lo vapor **Tambre**.

Admet càrrega y'l despatxa son agent don Modest Fénéch.

 Vapors de Tintoré y C.

PERA LIVERPOOL

Lo dia 19 de Juliol sortirà d'aquest port lo vapor **Tambre**.

Admet càrrega y'l despatxa son agent

L'ESPERANSA

Companyia anònima de segurs a prima fixa

Capital social: 5.000.000 de pessetas

Consell d'Administració

President.....
Vis-president.....
Administrador general.....
Idem idem suplent.....
Vocals.....

Gerent.....
Secretari general.....
Inspector general.....

Don Joseph Ciurana y Cabré
Don Pere Company y Molins
Don Bonifaci López Muñoz
Don Pere Rius y Fàbregas
Don Joan Rovira y Palau
Don Vicens Piera y Brilis
Don Joseph M. Llorjuri y Barbany
Don Felip Durán y Piqué
Don Vicens Aldroeu y Prats
Don Edelmir Borrás y Lozano
Don August Vidal y Parera
Don Lluís Massó y Simó.

Direcció y oficinas: Rambla de Catalunya, 52

Delegat a la província de Tarragona: D. Emili Bessa, Real, 32.—A Reus y son partit: Srs. Massó y Ferrando

TALLERS d'Arts Sumptuaries DE FÉLIX RIBAS

Carretera Castelló, TARRAGONA

Se construeix ab perfecció tot lo referent a Arts sumptuaries.
Projectes y presupostos detallats de les obres que ho requereixin.

Emulsió NADAL

Es la millor y més agradable

Única que conté'l 80 per 100 d'oli de treva de bacalà y glicerofosfats y hipnotosífs de cals y de sosa.

Aprobada y recomenada pels Col·legis de Metges y Farmacèutics de Barcelona, mitjançant l'anàlisis dels Srs. Drs. Bonet, Catedràtics de Farmacia de Manresa y Codina Länglin, de Barcelona.

Es aliment concentrat, medicament tònic, estipulant del desenrotilló físich, creixensa d'òssos y surtida de les dents. Necesaria als nens, embrassades, vells y persones débils; pera las enfermetats consuntivas, convalescència, diabets, tos, catarros, tisis, escròfules, raquitisme, linfatisme y dolors; aumenta la lllet y la vitalitat.

DE VENDA

Farmacías y magatzéms de drogas:

A Tarragona, Major, 14

Hores de classe.—PINTURA.—Classe per noys: De set a dos quarts de nou del matí.

Classe pera senyoretas.—De dos quarts de dues a les tres de la tarda.

DIBUIX.—Pera senyoretas: A la mateixa hora de la classe de pintura.

Pera noys: De set a dos quarts de nou del vespre.

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigües de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim hò, que resisteix tota prova al devall d'un canaló.

Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebòns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer melló, aproposit per regalos; causan gran admiració.

Trobaran també sombrillas y un gran assortit de bastòns, parassols de totas menes que són molt barato y bons. Mellor dir: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26, COMTE DE RIUS, 26

Centre de suscripcions

SADURNÍ GINESTA

RAMBLA DE SANT JOAN, 39, TARRAGONA

En aquest acreditat Centre que més anys compta d'existeixència a Tarragona en aquest ram, s'admeten suscripcions a totes les obres de Literatura, Ciència y Arts de les principals cases editorials d'Espanya ja sia per quaderns, setmanals o a plassis mensuals.

SE SUSCRIU TAMBÉ A LAICOS, ALMANAQUE DEL LIBRER, BIBLIOTECA POPULAR DE L'AVENÇ Y A LA ILUSTRACIÓ CATALANA

Ilustració Artística,

Album Salon,

Ilustración Espanola y

Americana

y a tota classe de Ilustracions, Periódichs y Revistas franceses, anglaises y alemanas.

La Moda Elegante ilustrada,

Salon de la Moda

La Última Moda,

OVI

Drogueria Plana

Antiga casa Figueras

Real, 6. cantonada Rebollido, 20

En aquesta casa trobarà l'industria, l'agricultura y las arts, un complet assortit de drogues, sulfat y primeras matèries per abons als riquesa garantida y d'importació directa.

PREUS LIMITATS VERITAT

Sofre FLORESTILLA de la millor marca

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'origen.—Complet assortit de medicació pera curas antiseptiques.—Especialitats

Aguas minero-medicinals

TARRAGONA

Provista de medicaments moderns adquirits d'